

SAMENVATTING

August 31
2015

Een onderzoek naar de beleving van de
jeugdtrainers en -leiders van d.v.c.
Buiksloot betreffende het pedagogisch
klimaat bij de voetbalvereniging

Inhoudsopgave

1. Samenvatting.....	Blz. 3
2. Doelstelling.....	Blz. 4
3. Pedagogische relevantie.....	Blz. 4
4. Conclusie literatuuronderzoek en implicaties veldonderzoek.....	Blz. 5
5. Resultaten	Blz. 6
5.1 Resultaten enquête.....	Blz. 6
6. Conclusie en discussie.....	Blz. 17
6.1 Conclusie veldonderzoek.....	Blz. 17
6.1.1 Conclusie veld-deelvraag 1.....	Blz. 17
6.1.2 Conclusie veld-deelvraag 2.....	Blz. 18
6.1.3 Conclusie hoofdvraag.....	Blz. 19

1. Samenvatting

Het project Sportpedagoog biedt sportverenigingen in Amsterdam begeleiding en ondersteuning bij het bevorderen van een veilig pedagogisch klimaat. Zij doen dit door de vereniging te ondersteunen bij het ontwikkelen en uitvoeren van een duurzaam pedagogisch beleid. Vanaf september 2014 is Sportpedagoog begonnen bij voetbalvereniging d.v.c. Buiksloot en kreeg daar het ontwikkelen van een duurzaam pedagogisch klimaat moeilijk van de grond. Van fysiek en verbaal geweld is vrijwel elk weekend sprake en daarbij mist Sportpedagoog draagkracht van het bestuur en de jeugdtrainers/-leiders in het uitdragen van een visie en regels. Naar aanleiding hiervan is dit onderzoek tot stand gekomen waarvan de tweeledige hoofdvraag luidt: *'In welke mate wordt het pedagogisch klimaat als onveilig ervaren door de jeugdtrainers en -leiders van d.v.c. Buiksloot en welke wensen hebben zij bij het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat?'* Aan de hand van dit onderzoek wil Sportpedagoog de huidige beleving van de jeugdtrainers/-leiders peilen betreffende het pedagogisch klimaat om vervolgens samen met het bestuur van d.v.c. Buiksloot, aan de hand van de resultaten, het veilig pedagogisch klimaat te bevorderen waardoor de jeugdleden met plezier zich kunnen ontwikkelen binnen de voetbalsport.

In dit beschrijvende kwantitatieve onderzoek is gebruik gemaakt van een digitale, anonieme, enquête. In totaal zijn er 32 jeugdtrainers/-leiders benaderd (de uiteindelijke respons bestaat uit veertien jeugdtrainers/-leiders). De uitkomsten van het onderzoek laten zien dat zij het pedagogisch klimaat bij d.v.c. Buiksloot over het algemeen als veilig ervaren, maar de scores zijn matig. Gemiddeld geven zij het pedagogisch klimaat bij d.v.c. Buiksloot een 5,9.

De jeugdtrainers/-leiders vinden de rol van henzelf en die van de ouders het meest van invloed op het pedagogisch klimaat. Opvallend daarbij is dat de jeugdtrainers/-leiders zeer open staan voor ondersteuning bij en bevordering van het pedagogisch klimaat en zeer duidelijke ideeën hebben over de invulling daarvan. Om een veilig pedagogisch klimaat te realiseren stellen de jeugdtrainers/-leiders dat er vooral sprake moet zijn van een duidelijk beeld van de visie en regels van d.v.c. Buiksloot, dat deze visie en regels uitgedragen en bewaakt worden.

2. Doelstelling van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is dat de sportpedagogen van het project Sportpedagoog een inzicht krijgen van de beleving van de jeugdtrainers en leiders van d.v.c. Buiksloot betreft het pedagogisch klimaat. Voelen zij zich veilig bij de vereniging? Wat vinden zij van de huidige aanpak? Staan zij achter het pedagogisch klimaat? Hoe werken zij aan het pedagogisch klimaat? Ook is het een doel van de onderzoeker om inzicht te krijgen welke wensen zij hebben bij het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat.

Het onderzoek is in opdracht van Sportpedagoog maar voor beide partijen van belang. De onderzoeker zal kennis aanleveren die bijdraagt aan een eventuele oplossing voor de opdrachtgever. Door de verworven kennis kan Sportpedagoog d.v.c Buiksloot adviseren en begeleiden bij het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat. Hiervoor zal de onderzoeker een toepasbaar en praktisch product maken denkend aan een reeks posters die de visie en het huisreglement zullen weergeven in de kantine en kleedkamers.

3. Pedagogische relevantie

Een veilig pedagogisch klimaat op voetbalverenigingen is belangrijk voor het welbevinden en de ontwikkeling van de jeugd. De jeugdtrainers/-leiders spelen hierbij een belangrijke rol. Volgens McCallister, Blinde & Weiss (2000) is dat wat kinderen leren tijdens de sport, afhankelijk is van veel factoren, maar de trainer heeft een sleutelpositie hierbinnen. Dit komt doordat trainers zich in een positie bevinden waarin ze autoriteit en invloed hebben. Een goede relatie is daarbij zeer belangrijk. Zelfs zo belangrijk dat kinderen die een goede interactie ervaren met hun trainer en merken dat ze worden ondersteunt, met meer plezier sporten dan kinderen die minder positieve interacties ervaren met hun trainers (Smoll, Smith, Barnett & Everett, 1993).

Door middel van dit onderzoek kan Sportpedagoog met de resultaten beter de jeugdtrainers en -leiders ondersteunen en begeleiden bij het creëren van een veilig pedagogisch klimaat bij d.v.c. Buiksloot. Daarnaast legt Sportpedagoog ook verbindingen met het gezin en de school waardoor de gehele leefomgeving van het kind erbij wordt betrokken en niet alleen de sportpedagogen maar ook de jeugdtrainers slagvaardiger kunnen optreden.

4. Conclusie literatuuronderzoek en implicaties veldonderzoek

Uit het literatuuronderzoek zijn duidelijke betekenissen naar voren gekomen betreffende de literatuurdeelvragen. Een veilig pedagogisch klimaat zorgt ervoor dat kinderen zich prettig en veilig voelen op de vereniging en is erg belangrijk voor de groei en ontwikkeling van kinderen, ook in de jeugdsport. Wanneer er sprake is van een onveilig klimaat kan dit zelfs tot pesten en agressie leiden. Ook is er bij een onveilig pedagogisch klimaat sprake van zeer hoge verwachtingen van ouders en trainers als het gaat om het nemen van risico's, het omgaan met negatieve emoties en het gevoel dat er ten koste van alles moet worden gewonnen. Dit kan negatieve bijwerkingen hebben op de voetballende jeugd, zelfs van der mate dat het aanleiding geeft tot gedragsproblemen, depressies en zelfmoordneigingen (Fukkink, 2005).

Mede door deze bevindingen mag er worden aangenomen dat het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat bij sportverenigingen in het algemeen, en in dit geval bij d.v.c. Buiksloot, zeer belangrijk is. Bij veel voetbalverenigingen zijn de trainers en leiders van de jeugdteams ouders van de kinderen in het team. Vele van hen zijn niet opgeleid tot trainer en blijkt uit de literatuur dat er tijdens trainerscursussen pedagogische vaardigheden vaak niet aan bod komen (Smoll, 1993). Ook geeft Eijkeren (2015) aan dat het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat aan een aantal voorwaarden moet voldoen. Het vraagt om heldere regels en toezicht op het naleven ervan. Draagkracht lijkt daarbij belangrijk, zowel van het bestuur als van de jeugdtrainers en -leiders. Daarbij wordt veelal aangegeven dat communicatie hierbij een belangrijke tool kan zijn. Martinovic (2014) stelt: 'Als je als trainer niet helder communiceert naar je team, dan kan je niet verwachten dat jouw team dat wel doet.' Dit geldt ook voor het scheppen van verwachtingen en doelstellingen. Communicatie lijkt het codewoord. Complimenten geven, positieve feedback geven, afspraken maken en nakomen, niet alleen met de spelers maar ook onderling als jeugdtrainers/-leiders en, niet te vergeten, met de ouders.

De inzichten die zijn opgedaan door het literatuuronderzoek heeft er voor gezorgd dat de onderwerpen en begrippen vanuit de literatuur worden gebruikt in de enquête. Er zal gevraagd worden naar de mate van onwenselijk gedrag bij d.v.c. Buiksloot van zowel de leden als de vrijwilligers en wat de wensen zijn van de jeugdtrainers/-leiders betreffende het bevorderen van een veilig pedagogisch klimaat.

5. Resultaten

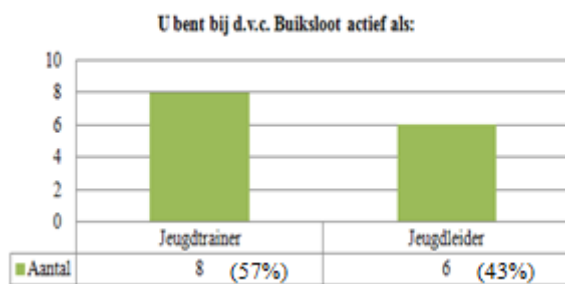
De resultaten van het veldonderzoek worden in dit hoofdstuk beschreven. In paragraaf 5.1 worden de resultaten weergegeven volgens de structuur van het gebruikte meetinstrument.

5.1 Resultaten enquête

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het veldonderzoek besproken. De resultaten zijn verwerkt in staaf- en cirkeldiagrammen. Het aantal respondenten wordt in de toelichting in procenten weergegeven. De respondenten zijn jeugdtrainers/-leiders van voetbalvereniging d.v.c. Buiksloot. Zoals eerder vermeld in het hoofdstuk definitie van begrippen is er een verschil in werkzaamheden tussen de jeugdtrainers en -leiders. Een jeugdtrainer in het bezit is van een KNVB genoemd diploma en geeft leiding tijdens de trainingen van de jeugdleden. Een jeugdleider traint niet het voetbalteam, maar draagt verantwoordelijkheid voor het begeleiden van het team, voor, tijdens en na de trainingen/wedstrijden.

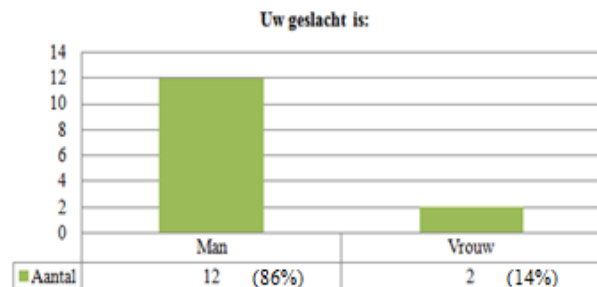
Figuur 5.1

Vraag 1

Figuur 5.2

Vraag 2

Figuur 5.3

Vraag 3

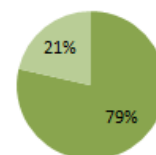
Wat is volgens u een veilig pedagogisch klimaat? Als een kind...	
Label	Aantal keer genoemd
Plezier	8
Gewaardeerd voelen	4
Kan ontwikkelen	4
Gerespecteerd voelt	3
Er structuur is	5

Figuur 5.4

Vraag 4

Vindt u dat d.v.c. Buiksloot een veilig of onveilig pedagogisch klimaat heeft?

■ Veilig; 11 ■ Onveilig; 3

De figuren 5.1 en 5.2 zijn gericht op het geslacht van de respondenten en de functie die zij hebben bij d.v.c. Buiksloot. In figuur 5.1. is te zien dat 57% van de respondenten als jeugdtrainer actief is bij d.v.c. Buiksloot en 43% als jeugdleider. In figuur 5.2 wordt het geslacht van de respondenten gevraagd. Hier is te zien dat 86% van de respondenten man is

en 14% vrouw is. In figuur 5.3 is er gebruik gemaakt van een open vraag. De antwoorden worden letterlijk weergegeven (hieronder op de pagina) en ook is deze open vraag geanalyseerd, waaruit de getoonde vijf labels kenbaar zijn geworden. Deze vijf labels geven weer wat de jeugdtrainers en -leiders bij d.v.c. Buiksloot vinden dat er moet zijn, wil er sprake zijn van een veilig pedagogisch klimaat. Hierbij valt op dat plezier als zeer belangrijk element wordt gezien. In figuur 5.4 is te zien dat 79% van de jeugdtrainers/-leiders vindt dat er sprake is van een veilig pedagogisch klimaat bij d.v.c. Buiksloot. 21% vindt dat er een onveilig pedagogisch klimaat is bij d.v.c. Buiksloot.

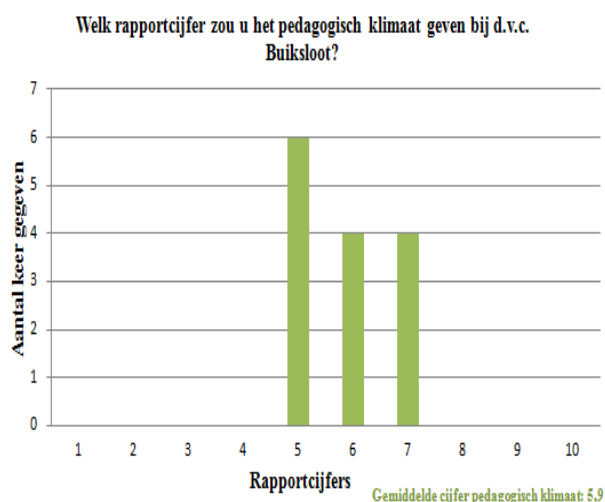
Open vraag – Vraag 3

Antwoorden op de vraag: wat is volgens u een veilig pedagogisch klimaat?

- *‘Warme en veilige plek en plezier.’*
- *‘Op een veilige plek, met grenzen en plezier kunnen voetballen.’*
- *‘Groei en ontwikkeling, leren samenwerken, plezier en jezelf zijn’*
- *‘Veilig voetballen, zonder agressie en vooral veel plezier.’*
- *‘Een omgeving en klimaat waar een kind met plezier zichzelf kan ontwikkelen.’*
- *‘Een pedagogisch sportklimaat is in mijn ogen een omgeving waar kinderen met plezier durven te sporten.’*
- *‘Veilige omgeving om je te kunnen ontwikkelen.’*
- *‘Onderstaande lijkt me een prima definitie.’*
- *‘Begripvolle en open houding, altijd onderbouwen waarom je kritiek geeft, maar ook een compliment daar tegenover stellen.’*
- *‘Dat kinderen in een veilige en plezierige omgeving zich ontwikkelen in het voetbal.’*
- *‘Een omgeving waar kinderen zich prettig voelen en waar waarden en normen bekend zijn. Hierdoor heeft een kind het gevoel ergens graag te zijn en daarnaast zaken te leren omdat hij/zij fouten mag maken.’*
- *‘Dat alle kinderen die voetballen bij Buiksloot kunnen zijn wie ze zijn, en gewaardeerd worden om wie ze zijn. Dat ze zich kunnen en mogen uiten bij de leiding en zich daar veilig en gerespecteerd voelen.’*

Figuur 5.5

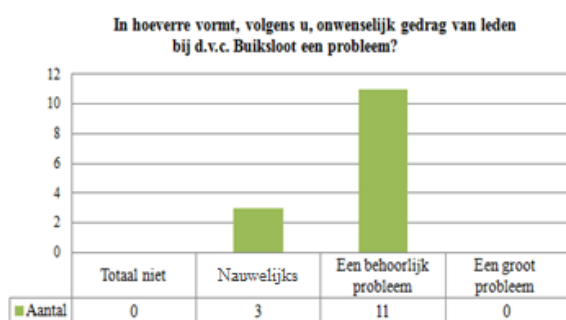
Vraag 5

In figuur 5.5. is te zien welk cijfer de jeugdtrainers/- leiders bij d.v.c. Buiksloot het pedagogisch klimaat geven. 42% van de jeugdtrainers/-leiders geeft het pedagogisch klimaat een vijf. 29% van de jeugdtrainers/-leiders geeft het een zes en nog eens 29% geeft het pedagogisch klimaat een zeven als rapportcijfer. Het gemiddeld rapportcijfer is daarmee 5,9.

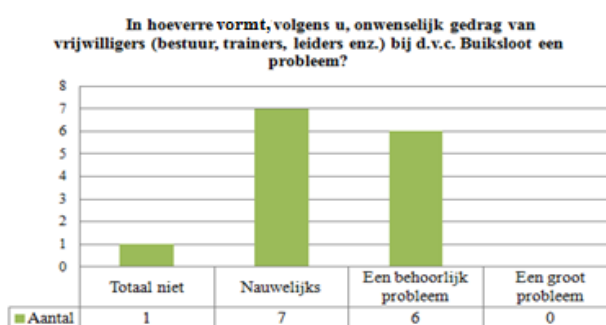
Figuur 5.6

Vraag 6

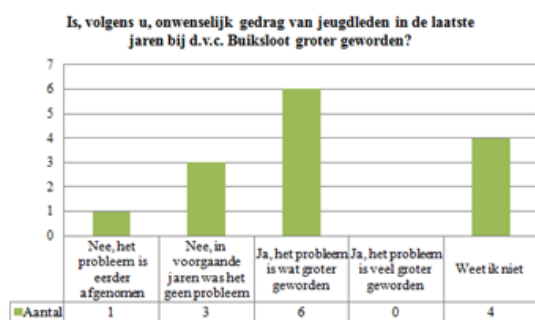
Figuur 5.7

Vraag 7

Figuur 5.8

Vraag 8

Figuur 5.9

Vraag 9

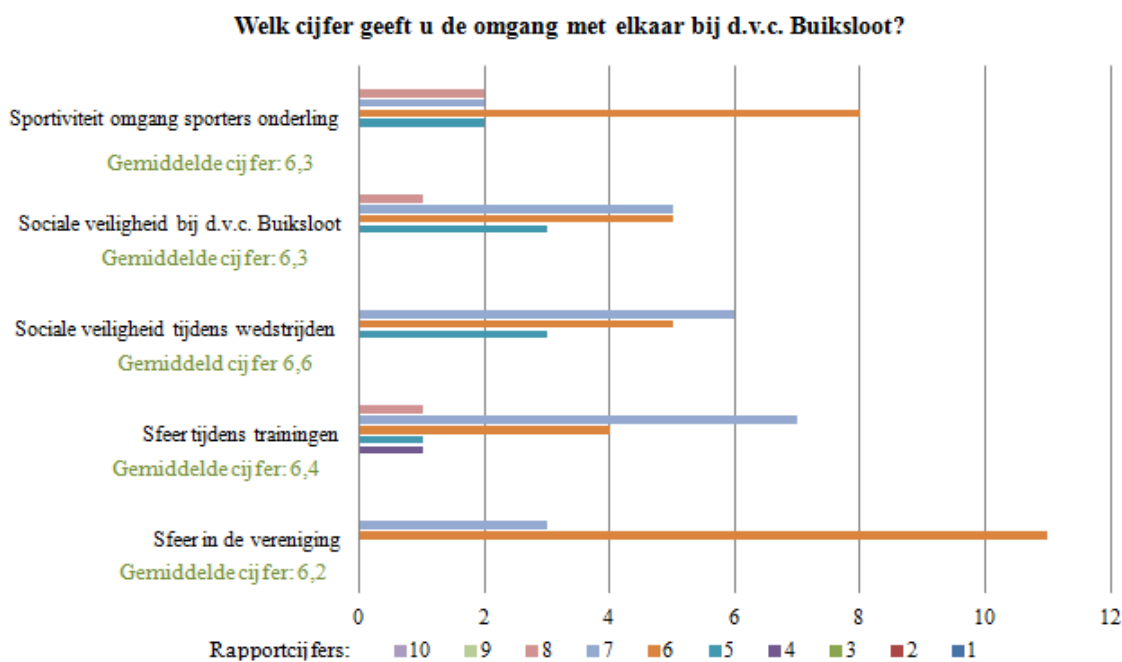
De figuren 5.6 t/m 5.9 zijn gericht op onwenselijk gedrag bij d.v.c Buiksloot. Figuur 5.6 geeft weer in welke mate, volgens de jeugdtrainers/-leiders, onwenselijk gedrag van leden bij de vereniging een probleem vormt. 21% van de jeugdtrainers/-leiders geeft aan dat onwenselijk gedrag bij leden *nauwelijks* een probleem vormt. Daarentegen stelt 79% van de jeugdtrainers/-leiders dat onwenselijk gedrag bij leden *een behoorlijk probleem* vormt op de vereniging. Geen van de jeugdtrainers/-leiders heeft voor de opties *totaal niet* of een *groot probleem*

gekozen. Aansluitend op dit onderwerp is er in figuur 5.8 te zien of de jeugdtrainers/-leiders vinden dat het onwenselijk gedrag van de jeugdleden bij d.v.c. Buiksloot in de laatste jaren groter is geworden. 7% heeft daarop *nee, het probleem is eerder afgenomen* geantwoord. 21% heeft geantwoord dat er *in de voorgaande jaren niet sprake* was van een probleem. 43% heeft geantwoord dat zij het *probleem wat groter* vindt geworden en 28% heeft als antwoord: *weet ik niet* ingevuld. Dit antwoord zou kunnen zijn gegeven omdat hij of zij korter dan één seizoen verbonden is als jeugdtrainer/-leider bij d.v.c. Buiksloot.

In figuur 5.7 is te zien welke score de jeugdtrainers/-leiders geven betreffende het onwenselijk gedrag van de vrijwilligers. 7% van de jeugdtrainers/-leiders geeft aan dat onwenselijk gedrag bij vrijwilligers binnen d.v.c. Buiksloot *totaal niet* een probleem vormt. 50% geeft aan dat het *nauwelijks een probleem* vormt en 43% geeft aan dat het *een behoorlijk probleem* vormt binnen de vereniging. Aansluitend op dit onderwerp is in figuur 5.9 te zien of de jeugdtrainers/-leiders vinden dat het onwenselijk gedrag van vrijwilligers bij d.v.c. Buiksloot in de laatste jaren groter is geworden. 7% heeft daarop *nee, het probleem is eerder afgenomen* geantwoord. 28% heeft geantwoord dat er in de *voorgaande jaren niet sprake* was van een probleem. Nog eens 28% heeft geantwoord dat zij het *probleem wat groter* vindt geworden en 37% geeft aan *het niet te weten*. Dit antwoord zou kunnen zijn gegeven omdat hij of zij korter dan één seizoen verbonden is als jeugdtrainer/-leider bij d.v.c. Buiksloot.

Figuur 5.10

Vraag 10

In figuur 5.10 wordt weergegeven welke cijfers de jeugdtrainers/-leiders de omgang met elkaar geven bij d.v.c. Buiksloot. Voor de eerste vraag: geef een cijfer voor de sportiviteit in de omgang van de sporters onderling, gaf 14% een acht.

Een andere 14% gaf een zeven en nog eens 14% gaf het cijfer vijf. 58% van de jeugdtrainers/-leiders gaf het cijfer acht voor de sportiviteit in de omgang van de sporters onderling.

Gemiddeld is dat een 6,3 als rapportcijfer.

Bij de tweede vraag: geef een cijfer voor de sociale veiligheid bij d.v.c. Buiksloot, gaf 7% een acht. 36% gaf een zeven en nog eens 36% gaf een zes. 21% van de jeugdtrainers/-leiders gaf een vijf. Gemiddeld is dat een 6,3 als rapportcijfer.

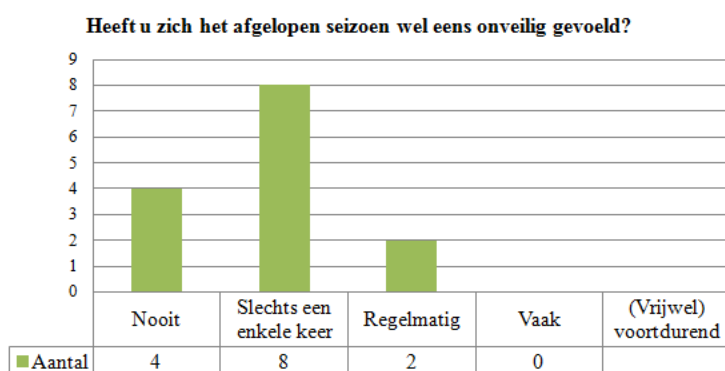
Bij de derde vraag: geef een cijfer voor de sociale veiligheid tijdens wedstrijden, gaf 43% van de jeugdtrainers/-leiders een zeven. 36% gaf een zes en 21% gaf een vijf. Gemiddeld is dat een 6,6 als rapportcijfer.

Voor de vierde vraag: welk cijfer geeft u de sociale veiligheid tijdens de trainingen, gaf 7% het cijfer acht. 50% van de jeugdtrainers/-leiders gaf het rapportcijfer zeven. 29% gaf het cijfer zes, 7% het cijfer vijf en 7% een vier. Gemiddeld is dat een 6,4 als rapportcijfer.

Bij de vijfde vraag: welk cijfer geeft u de sfeer in de vereniging, gaf 21% een zeven en 79% van de jeugdtrainers/-leiders gaf een zes. Gemiddeld is dat een 6,2 als rapportcijfer.

Figuur 5.11

Vraag 11

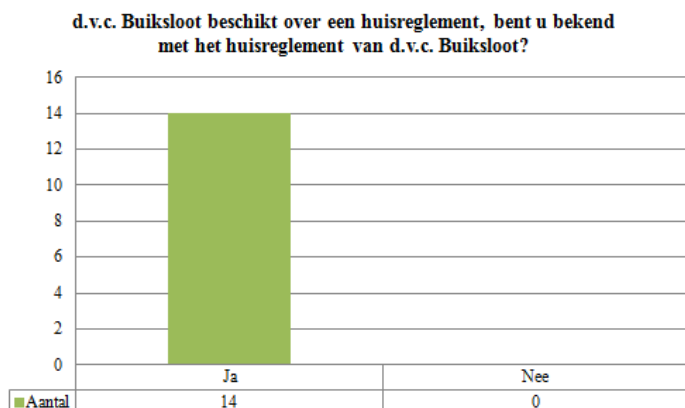

Hiernaast is figuur 5.11 weergegeven, hierin is te zien in welke mate de jeugdtrainers/-leiders aangeven zich het afgelopen seizoen zich een keer onveilig te hebben gevoeld. 29% van de

jeugdtrainers/-leiders zegt zich het afgelopen seizoen *nooit* onveilig gevoeld te hebben. 57% geeft aan dat zij zich *slechts een enkele keer* onveilig heeft gevoeld en 14% geeft aan zich het afgelopen seizoen als jeugdtrainer/-leider bij d.v.c. Buiksloot *regelmatig* onveilig te hebben gevoeld.

Figuur 5.12

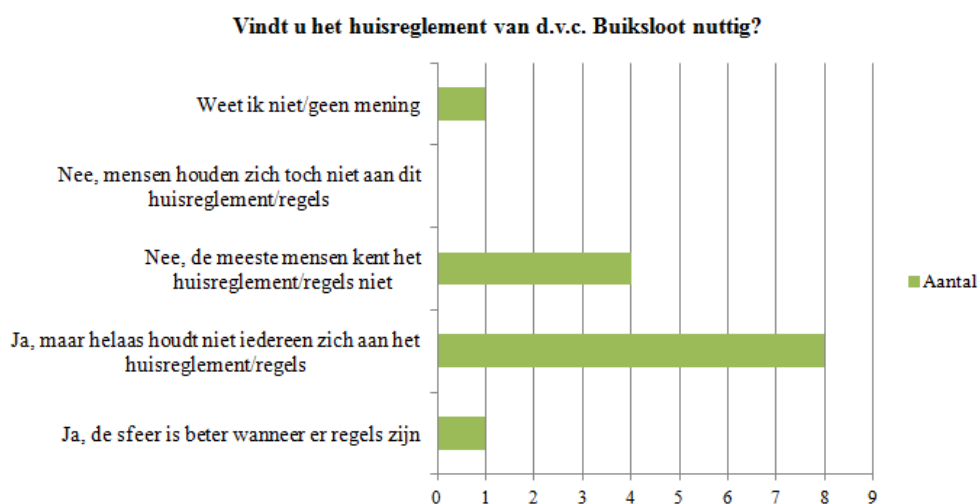
Vraag 12

Hiernaast in figuur 5.12 de resultaten van vraag 12 weergegeven. d.v.c. Buiksloot beschikt over een huisreglement en de vraag luidde of de jeugdtrainers en -leiders daarmee bekend zijn. 100% van de jeugdtrainers/-leiders gaf bekend te zijn met het huisreglement.

Figuur 5.13

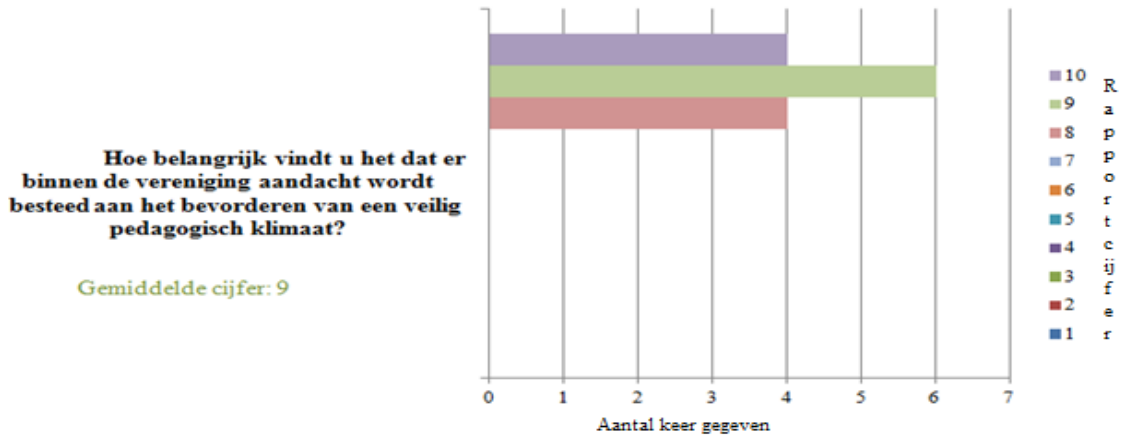
Vraag 13

In figuur 5.13 zijn de resultaten terug zien op de vraag of de jeugdtrainers en -leiders het huisreglement van d.v.c. Buiksloot als nuttig ervaren. 7% gaf aan het *niet te weten/ geen mening* te hebben. 29% gaf aan dat zij het *niet nuttig vinden en dat de meeste mensen het huisreglement van d.v.c. Buiksloot niet kennen*. 57% gaf aan het huisreglement *nuttig te vinden, maar helaas houdt niet iedereen zich eraan*. 7% gaf aan het huisreglement *nuttig te vinden en ervaart ook dat de sfeer erdoor beter is*.

Figuur 5.14

Vraag 14

In bovenstaand figuur 5.14 zijn de resultaten te zien op de vraag hoe belangrijk de jeugdtrainers/-leiders het vinden dat er binnen de vereniging d.v.c. Buiksloot aandacht wordt besteed aan het bevorderen van een veilig pedagogisch klimaat.

Het cijfer 1 had hier als betekenis ‘niet belangrijk’ en het cijfer 10 had als betekenis ‘zeer belangrijk’. 29% van de jeugdtrainers/-leiders gaf een tien. 42% gaf een negen en 29% gaf een acht. Een gemiddeld cijfer van een 9.

Open vraag - Vraag 15

Antwoorden op de vraag: Jeugdtrainers/-leiders hebben veel invloed op de sfeer en het klimaat bij sportverenigingen. Wat kunt u als jeugdtrainer/-leider doen om het pedagogisch klimaat bij d.v.c. Buiksloot te bevorderen?

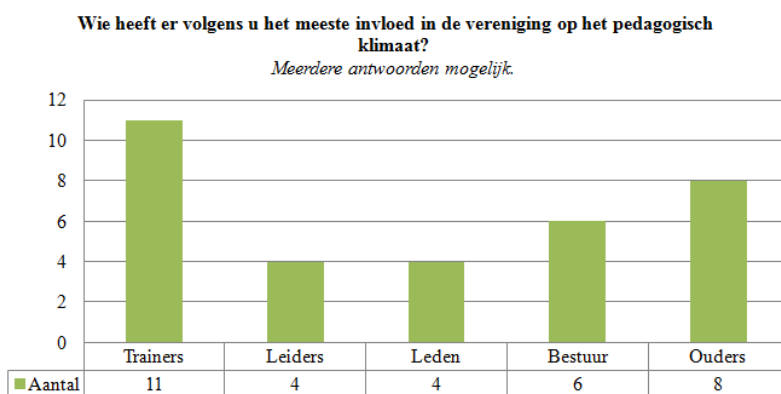
- *‘Afspraken maken met kinderen en ouders, rolmodel zijn en duidelijk communiceren.’*
- *‘Afspraken maken met de leden en ouders en voor elke speler tijd maken.’*
- *‘Regels opstellen hoe met elkaar om te gaan. Leden uitnodigen om elkaar beter te leren kennen zodat zij makkelijker begrip voor elkaar kunnen opbrengen.’*
- *‘Door meer communicatie met ouders en kinderen. Professioneel handelen.’*
- *‘Interne cursus geven en trainers op het hart blijven drukken positief te blijven coachen en kinderen niet te blokkeren in hun ontwikkeling.’*
- *‘Goed voorbeeldgedrag tonen. Basisregels in het team afspreken over hoe we wel/niet met elkaar omgaan. Ingrijpen als spelers onderling verkeerd gedrag tonen en complimenteren bij goed gedrag.’*
- *‘Binnen eigen invloedssfeer saamhorigheid en respect uitdragen, mensen aanspreken op "slecht" gedrag.’*
- *‘Als trainer en leider het belang van het kind voorop stellen. Ouders informeren over een veilig pedagogisch klimaat.’*
- *‘Vanuit een persoonlijk gedachtengoed bijdragen aan een stukje opvoeding. Naast het sporten vooral veel wijzen op omgangsvormen in het team en daarbuiten. Ik heb hiervoor nooit een cursus gehad en heb zelf ook geen voetbalachtergrond. Het is dus roeien met de riemen die ik heb...’*
- *‘Dat iedereen (dus ook bestuur) de gemaakte afspraken blijft bewaken. Dat deze afspraken dan ook voor IEDEREEN gelden (gelijke monniken...) Positief zijn en blijven. Dat ik voor ieder speler voldoende tijd en aandacht maak. Dat ik er voor zorg dat niet alle aandacht gaat naar de spelers die voor negativiteit zorgen. Dat ik hulp blijf vragen voor zaken die ik als lastig ervaar.’*

Open vraag – Vraag 16**Antwoorden op de vraag: Wat heeft u nodig, qua hulp, om dit te bereiken?**

- *‘Bespreekbaarheid van de mogelijkheden en draagvlak van het bestuur en mede-trainers.’*
- *‘Leden en ouders die graag tijd willen investeren in het "ontmoeten" van elkaar. Voetbal is meer dan een balletje trappen. Misschien subtiele aanwijzingen geven naar leden wat sociaal gewenst gedrag is, en hoe je dat in praktijk brengt.’*
- *‘Bij elke nieuwe leider en trainer die de samenwerking voor het eerst bij de club start, vanaf het begin een gesprek aangaan om de regels en verwachtingen en het werk in de club uit te leggen.’*
- *‘Alle hulp is welkom, de vraag is wel wat er mee gedaan wordt.’*
- *‘Zorgen dat we als leiders en trainers een gezamenlijke lijn volgen in het omgaan met ongewenst gedrag.’*
- *‘Ik denk dat veel van de onveiligheid bij ouders vandaan komt, te veel kinderen worden op voetbal gedaan om te presteren, niet om samen te spelen. Verder zouden de normen van de club sterker uitgedragen en gehandhaafd moeten worden. Dit kan tot gevolg hebben dat je een kleinere club wordt maar wel een met een stevige basis.’*
- *‘Ondersteuning vanuit de club. Een goede organisatie. Bewaking van de regels.’*
- *‘Ondersteuning vanuit de club. Training Positief coachen als nuttig ervaren omdat je hier met andere leiders van gedachten kunt wisselen. Dit zou regulier moeten zijn. Tenminste 1 keer per 2 maanden lijkt mij.’*
- *‘Tijdens de laatste cursus heb ik een aantal leuke invalshoeken gehoord die ik graag in de praktijk wil brengen. Ik hoop van harte dat dergelijke ondersteuning blijft bestaan aankomende seizoenen. Wellicht wat extra aandacht voor de omgang met kinderen/ouders van niet westerse afkomst, ik merk daar nog veel onbegrip/onbekendheid.’*

Figuur 5.17

Vraag 17

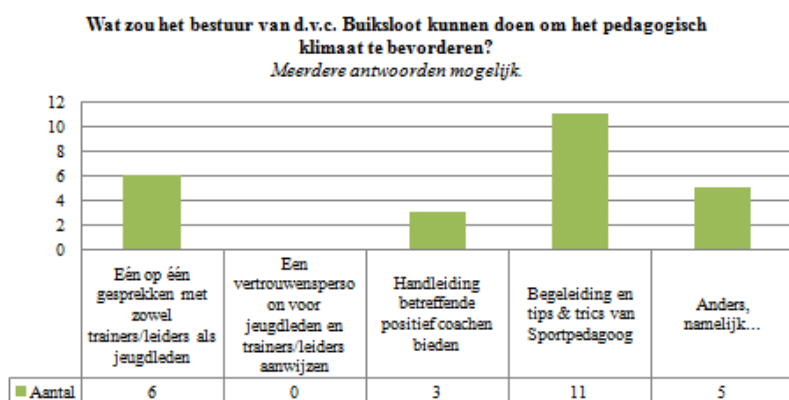

Hiernaast in figuur 5.17 zijn de resultaten op de vraag wie er volgens de jeugdtrainers en -leiders bij d.v.c. Buiksloot het meeste invloed hebben op het pedagogisch klimaat

weergegeven. Er mochten meerdere antwoorden worden gegeven. In 79% van de gevallen zijn de trainers genoemd, in 29% de leiders genoemd. In nog 29% van de gevallen zijn de leden genoemd, 43% het bestuur genoemd en 57% de ouders, die volgens de jeugdtrainers/-leiders het meeste invloed hebben op het pedagogisch klimaat.

Figuur 5.18

Vraag 18

In figuur 5.18 zijn de laatste resultaten zichtbaar van de enquête. De resultaten geven weer wat het bestuur volgens de jeugdtrainers/-leiders kan doen om het pedagogisch klimaat te bevorderen. In 43% van de gevallen is één op één

gesprekken met zowel trainers/leiders als jeugdleden genoemd, 21% handleiding betreffende positief coachen, 79% keer begeleiding en tips & trics van Sportpedagoog en in 36% van de gevallen is een eigen inbreng ingegeven. Deze resultaten ziet u hieronder.

Resultaten op: Anders namelijk.....

- *‘Misschien een campagne in de trant van: liefde is, maar dan CLUBGEVOEL IS. Voorbeeld posters met tekening/foto en tekst.’*
- *‘Ouders/leden "opvoeden". Bij herhaaldelijk niet meedoen mensen echt actief uit de club zetten.....’*

- *‘Ouders veel meer betrekken in wat er niet lekker loopt met hun kind.’*
- *‘Een goede organisatie. Goede bewaking van wat er is afgesproken.’*
- *‘Het vergroten van betrokkenheid. Nu worden regels opgelegd welke ik als trainer/leider bij de ouders dien neer te leggen. Ik merk dat ik lang niet alle ouders bereik en dat is lastig. Een pressiemiddel gaat snel ten koste van het kind en daar zit meestal het probleem niet.’*

6. Conclusie

6.1 Conclusie veldonderzoek

Aan het begin van het onderzoek is de volgende hoofdvraag gesteld. ‘In welke mate wordt het pedagogisch klimaat als onveilig ervaren door de jeugdtrainers en -leiders van d.v.c. Buiksloot en welke wensen hebben zij bij het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat?’ Om hier antwoord op te geven worden eerst de veldonderzoek-deelvragen besproken.

6.1.1 Veldonderzoek-deelvraag 1: ‘In welke mate vinden de jeugdtrainers en -leiders van d.v.c. Buiksloot het pedagogisch klimaat onveilig bij de vereniging?’

Wanneer er wordt gesproken van een onveilig pedagogisch klimaat is er sprake van weinig tot geen vertrouwen, eventueel pestgedrag en weinig mogelijkheid tot groei en ontwikkeling. Buisman (2004) concludeert dat wanneer er sprake is van een onveilig pedagogisch klimaat dit een bedreiging is voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Binnen dit onderzoek is de onderzoeker (en opdrachtgever) vanuit de hoofdvraag ervan uitgegaan dat er bij d.v.c. Buiksloot een onveilig pedagogisch klimaat heerst. Elf van de veertien, ondervraagde jeugdtrainers/-leiders, geven aan het pedagogisch klimaat als veilig te ervaren en maar drie ervaren het als onveilig. Wat vervolgens opvalt is dat de jeugdtrainers/-leiders het pedagogisch klimaat bij d.v.c. Buiksloot gemiddeld maar een 5,9 geven als rapportcijfer. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de jeugdtrainers/-leiders het pedagogisch klimaat bij d.v.c. Buiksloot opzich wel als veilig ervaren, maar het geen hoog cijfer geven; een magere voldoende.

Onwenselijk gedrag van leden en vrijwilligers binnen de voetbalvereniging speelt hierbij een grote rol en daarom is ook daar naar gevraagd. Elf van de veertien jeugdtrainers/-leiders heeft aangegeven dat zij vinden dat onwenselijk gedrag van de leden bij d.v.c. Buiksloot een behoorlijk groot probleem vormt; dat van de vrijwilligers – zegt het merendeel van de jeugdtrainers/-leiders – vormt nauwelijks een probleem. De leden lijken wat onwenselijk gedrag betreft dus het grootste probleem.

Bij de vijf vragen naar de omgang met elkaar bij d.v.c. Buiksloot werd ook niet hoog gescoord. De onderwerpen: sportiviteit onderling, sociale veiligheid in de vereniging, sociale veiligheid tijdens wedstrijden, de sfeer tijdens trainingen en de sfeer in de vereniging kregen rapportcijfers tussen de 6,2 en 6,6. Voldoendes.

Om uit bovenstaande gegevens een conclusie te trekken betreffende de eerste veldonderzoek-deelvraag kan worden gesteld, dat de jeugdtrainers/-leiders het pedagogisch klimaat bij d.v.c.

Buiksloot niet als onveilig ervaren, maar de resultaten geven wel aan dat er ruime mogelijkheden zijn voor verbetering van een veilig pedagogisch klimaat.

6.1.2 Veldonderzoek-deelvraag 2: ‘Welke wensen hebben jeugdtrainers en -leiders bij d.v.c. Buiksloot met betrekking tot het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat?’

In de literatuur wordt ook genoemd door Riksen-Walraven (2004) dat één van de drie basale pedagogische principes ‘regels en grenzen stellen’ is. Mede door deze bevinding heeft de onderzoeker gevraagd, of de jeugdtrainers/-leiders van d.v.c. Buiksloot afweten van het bestaan van het huisreglement en of zij dit reglement als nuttig ervaren. Wat opviel is dat alle veertien ondervraagde jeugdtrainers/-leiders afweten van het huisreglement van d.v.c. Buiksloot, dat acht jeugdtrainers/-leiders aangaven het nuttig te vinden, maar dat helaas niet iedereen zich aan de regels binnen het huisreglement houdt en dat vier andere jeugdtrainers/-leiders aangeven het huisreglement niet nuttig te vinden en aannam dat de meeste mensen het huisreglement dan ook niet kent. Dit terwijl het hebben en handhaven van regels en grenzen zeer belangrijk is voor het hebben van een veilig pedagogisch klimaat (Eijkeren, 2015).

Dat de jeugdtrainers/-leiders het zeer belangrijk vinden dat er binnen de vereniging aandacht wordt besteed aan het bevorderen van een veilig pedagogisch klimaat, kwam zeer duidelijk uit het onderzoek naar voren. Gemiddeld werd er een 9 gegeven als rapportcijfer. Maar wie heeft er volgens de jeugdtrainers/-leiders de meeste invloed als het gaat om het pedagogisch klimaat in de vereniging? De trainers werden het vaakst genoemd, de jeugdtrainers/-leiders van d.v.c. Buiksloot gaven dus aan dat hun rol het meeste van invloed is als het gaat om het pedagogisch klimaat. Boonstra & Hermens (2011) stellen ook dat jeugdtrainers/-leiders de kern zijn binnen een voetbalvereniging wat betreft het uitdragen van het pedagogisch klimaat naar de leden toe. Op de tweede plek kwamen de ouders naar voren. Ook vanuit de literatuur wordt dit ondersteund. Van den Auweele (2004) geeft aan dat de verwachtingen van de ouders, bewust of onbewust, grote invloed kunnen hebben op het gedrag van de kinderen. De trainers en ouders zouden, wat de jeugdtrainers/-leiders betreft, handvatten moeten krijgen om een pedagogisch klimaat uit te dragen dat voor een ieder als veilig wordt ervaren.

Om de tweede literatuur-deelvraag in de kern te beantwoorden is deze vraag letterlijk gesteld binnen de enquête. De jeugdtrainers/-leiders hebben het afgelopen seizoen veel steun ervaren van de begeleiding en tips & trics van Sportpedagoog; het merendeel, 79%, geeft aan dat deze begeleiding voortgezet zou moeten worden. Maar waar de jeugdtrainers/-leiders vooral behoefte aan hebben is dat alle jeugdtrainers/-leiders een gezamenlijke lijn volgen in het

omgaan met onwenselijk gedrag en hierbij ondersteuning krijgen van de vereniging. Dat de regels zichtbaar en duidelijk zijn voor alle leden, vrijwilligers en ouders en dat deze worden bewaakt. Een voetbalvereniging is meer dan alleen een balletje met elkaar trappen en daar moet zowel volgens de literatuur als volgens de jeugdtrainers/-leiders van d.v.c. Buiksloot in geïnvesteerd worden.

6.1.3 Hoofdvraag: 'In welke mate wordt het pedagogisch klimaat als onveilig ervaren door de jeugdtrainers en -leiders van d.v.c. Buiksloot en welke wensen hebben zij bij het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat?'

Als alle conclusies van de deelvragen worden samengevoegd, blijkt dat de jeugdtrainers/-leiders van d.v.c. Buiksloot het pedagogisch klimaat gemiddeld als veilig ervaren, maar hiervoor een matige voldoende geven en zij veel gelijke wensen hebben als het gaat om het bevorderen van een veilig pedagogisch klimaat. De hypothese van Sportpedagoog was dat de jeugdtrainers/-leiders het pedagogisch klimaat als onveilig zouden ervaren, dit is niet het geval. Gemiddeld geven de jeugdtrainers/-leiders van d.v.c. Buiksloot een 5,9 als rapportcijfer. Uit het onderzoek kwam naar voren dat ongewenst gedrag van leden, trainers/leiders en vrijwilligers voorkomt, in sommige gevallen zelfs regelmatig. Dit zou een mogelijke reden kunnen zijn dat het pedagogisch klimaat bij d.v.c. Buiksloot niet hoog scoort. De jeugdtrainers/-leiders gaven aan dat zij het zeer belangrijk vinden dat er binnen de vereniging aandacht wordt besteed aan het bevorderen van een veilig pedagogisch klimaat en hebben daarover gelijke wensen. Communicatie lijkt hierbij van groot belang. De jeugdtrainers/-leiders hebben behoefte aan algemene regels en afspraken die worden bewaakt door het bestuur. Door deze algemene clubregels, die door een ieder worden uitgedragen, hopen de jeugdtrainers/-leiders ook dat er een aanspreekcultuur zal ontstaan, waardoor er in de vereniging een gezondere cultuur zal ontstaan. Tot slot zien de jeugdtrainers/-leiders de input van Sportpedagoog zeer graag terug volgend seizoen. De begeleiding en tips & trics hebben zij als zeer prettig ervaren.